

RTU studiju kurss "Tulkojumzinātnes teorētiskie un lietišķie aspekti, disciplīnas vēsture"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	PA0501
Nosaukums	Tulkojumzinātnes teorētiskie un lietišķie aspekti, disciplīnas vēsture
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Diāna Laiveniece - Doktors, Profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 15.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kurss ir iekļauts kopīgā studiju programmā "Valodu un literatūras studijas". Šo studiju kursu īsteno partneraugstskola - Ventspils Augstskola. Kursa lekcijas un tās veidojošo tematisko moduļu analīze semināros paredzēta, lai veidotu izpratni par mūsdienu tulkošanas teorijām un to izmantošanas iespējām translatoģijas lietišķajos pētījumos, kā arī palīdzētu promocijas darba teorētiskās daļas pamatpostulātu formulēšanā. Mūsdienu teoriju specifika tiek demonstrēta tulkojumzinātnes historiogrāfiskās metodoloģijas skaidrojumā, parādot tulkojumzinātnes teorētiskās domas veidošanos un attīstības virzienus. Ievērojot to, ka sastatāmie pētījumi promocijas darbos notiek latviešu valodas vidē, tiek sniegta informācija par Latvijas tulkojumzinātnisko pētījumu apjomu un tendencēm, raksturojot šo pētījumu un tendenču vietu un lomu translatoģijas globālajā kontekstā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: nodrošināt doktorantiem padziļinātas izpratnes veidošanos par tulkojumzinātnes disciplīnas specifiku, teorijām, tās vēsturi saistībā ar tekstlingvistiskajiem un terminoloģiskajiem aspektiem pasaulē un Latvijā pētnieciskiem nolūkiem. Studiju kursa uzdevumi: 1) veidot padziļinātu izpratni par tulkojumzinātnes teorētiskās domas veidošanos un attīstības virzieniem vēstures gaitā, izprotot tulkošanas teorijas un lietišķo aspektu specifisko saistību; 2) raksturot Latvijas tulkojumzinātnisko pētījumu apjomu un tendences, iezīmējot šo pētījumu un tendenču vietu un lomu translatoģijas globālajā kontekstā; 3) veicināt izpratni par pasaules nozīmīgāko tulkojumzinātnes teoriju ietekmi uz translatoģiskajiem pētījumiem Latvijā; 4) padziļināt zināšanas par tulkošanas vēsturi Latvijā; 5) veidot padziļinātu izpratni par terminu kā valodas sistēmas vienību un kā tulkošanas priekšmetu; 6) veicināt izpratni par terminoloģiju kā atsevišķu leksikas slāņa specifiku un tās tulkošanas īpatnībām.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Doktorants gatavo pārskatus un ziņojumus, iepazīstas ar teorētisko literatūru, izmantojot tulkojumzinātnes starpdisciplinārās metodes saskaņā ar kursa tematisko moduļu saturu. Starppārbaudījumi: 1. Mutvārdu prezentācija par kādu no mūsdienu tulkojumzinātniskajām teorijām. 2. Pārskata mutvārdu ziņojums par kādu tulkojumzinātnes historiogrāfijas periodu. 3. Pārskata ziņojums rakstveidā par kādu Latvijas translatoģijas vēstures periodu. 4. Patstāvīgs ar teksta lingvistiku un tulkojumzinātnei saistīts starpdisciplinārs pētījumuzdevums. 5. Patstāvīgs pētījums par tulkojumzinātnes un angļu lingvofilozofiskās empiriskas terminoloģiju.
Literatūra	Obligātā / Obligatory: - Gentzler, E. Contemporary Translation Theories. Bristol: Multilingual Matters, 2001, 232. - Gentzler, E. Translation and identity in the Americas: New directions in translation theory. London & New York: Routledge, 2008, 232. - Zauberger, I. Tulkošanas teorija profesionāliem tulkiem un tulkotājiem, Rīga, Latvijas Universitātes Sastatāmās valodniecības un tulkošanas nodaļa, 2016. Papildu / Additional: - Blumberga, S. Tulkošanas teorija un prakse Latvijā. 1944–1968, Ventspils, LiePa, 2008. - Ikere, Z. Translating English Philosophical Terminology into Latvian: Semantic Approach, Daugavpils, Saule, 2010. - Sīlis, J. Tulkojumzinātnes jautājumi. Teorija un prakse, Ventspils, Ventspils Augstskola, 2009. - Sīlis, J. Trīs gadu desmiti Latvijas tulkojumzinātnē. 1984–2014, Ventspils, Ventspils Augstskola, 2019. - Veisbergs, A. Konferenču tulkošana. 3., papildinātais izdevums, Rīga, Zinātnes, 2016. - Veisbergs, A. The Swings and Turns in Latvian Translation Scene, Berlin, Lambert Academic Publishers, 2016. - Baker, M. Translation and Conflict. A Narrative Account. Oxon, New York: Routledge, 2019. - Hermans, T. Translation in Systems: Descriptive and Systemic Approaches Explained. Oxon, New York: Routledge, 2020. - Lefevere, A. Translation, Rewriting and the Manipulation of Literary Fame. London, New York: Routledge, 2017. - Munday, J. Introducing Translation Studies. Theories and Applications. London, New York: Routledge, 2016. - Pym, A. Exploring Translation Theories. London, New York: Routledge, 2014. - Veisbergs, A. Bībeles izcelsmes frazeoloģija latviešu valodā. In: Contrastive and Applied Linguistics III, Vol. 594. Rīga: University of Latvia, 1994, 31–62.

Nepieciešamās priekšzināšanas	B2–C1 līmeņa zinātnes svešvaloda (angļu, kā arī vēlams vācu vai krievu, vai franču svešvalodas zināšanas)
-------------------------------	---

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Pasaules tulkojumzinātnes vēsture (no 1. gadsimta p .m. ē. līdz mūsdienām). 2. Tulkojumzinātne Latvijā. 3. Mūsdienu tulkojumzinātniskās teorijas. 4. Tulkošanas vēsture Latvijā. 5. Tekstlingvistiskā pieeja tulkojumzinātnei. 6. Tulkojumzinātnes terminoloģiskie aspekti.	120	255	0	0
Kopā:	120	255	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
1. Demonstrē zināšanas par Latvijas tulkošanas vēstures posmiem un teksta lingvistikas teoriju saikni ar tulkojumzinātnei un tulkošanas praksi. 2. Prot apgūtās zināšanas par pasaules tulkojumzinātnes attīstības būtību un virzieniem izmantot savu pētījumu kvalitātes nodrošināšanā. 3. Prot sasaistīt zināšanas par translatoloģijas globālo attīstību ar informāciju par pētījumiem Latvijā. 4. Spēj orientēties teksta lingvistikas teorijās. 5. Spēj kritiski analizēt iepriekš veikto translatoloģisko pētījumu līmeni. 6. Apliecina digitālo kompetenci darbam ar atbilstošajām datubāzēm un leksikogrāfijas materiāliem.	Metodes: 1) mutvārdu prezentācija par kādu no mūsdienu tulkojumzinātniskajām teorijām, 2) pārskata mutvārdu ziņojums par kādu tulkojumzinātnes historiogrāfijas periodu, 3) pārskata ziņojums rakstveidā par kādu Latvijas translatoloģijas vēstures periodu, 4) patstāvīgs ar teksta lingvistiku un tulkojumzinātnei saistīts starpdisciplinārs pētījumu uzdevums, 5) patstāvīgs pētījums par tulkojumzinātnes un angļu lingvofilozofiskās empīrikas terminoloģiju. Kritēriji: studiju kursa apguve tiek vērtēta saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, vadoties pēc šādiem kritērijiem: 1) iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, 2) iegūtās prasmes un kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem. Ieskaite tiek iegūta par piedalīšanos konferencē ar referātu - ziņojumu un prezentāciju.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
1. Mutvārdu prezentācija par kādu no mūsdienu tulkojumzinātniskajām teorijām.	20
2. Pārskata mutvārdu ziņojums par kādu tulkojumzinātnes historiogrāfijas periodu.	20
3. Pārskata ziņojums rakstveidā par kādu Latvijas translatoloģijas vēstures periodu.	20
4. Patstāvīgs ar teksta lingvistiku un tulkojumzinātnei saistīts starpdisciplinārs pētījumu uzdevums.	20
5. Patstāvīgs pētījums par tulkojumzinātnes un angļu lingvofilozofiskās empīrikas terminoloģiju.	20
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	15.0	60.0	60.0	0.0	*		